

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยใช้เทคนิควิธีวิจัยทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ขั้นแรกเก็บข้อมูลโดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่ม คือ กลุ่มเกษตรกร (6 คน) กลุ่มแม่บ้าน (7 คน) กลุ่มพ่อค้า (6 คน) กลุ่มข้าราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาจังหวัด (7 คน) และกลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น (7 คน) นำข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถาม และขั้นที่สอง ใช้วิธีเชิงปริมาณ โดยให้แบบสอบถาม ประชากรที่ศึกษา คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดร้อยเอ็ดไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีอายุระหว่าง 20-60 ปี การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS/PC เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ของตัวแปรด้านสถานภาพส่วนตัว และตัวแปรเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ สกัดตัวแปรที่เป็นตัวบ่งชี้เดี่ยวแบบองค์ประกอบสำคัญ (PC) และหมุนแกนแบบออบลิมีน ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดสรุปได้ดังนี้

1. จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต (ศักดิ์ชัย ทวีศักดิ์, 2531 ; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ, 2534 และคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ, 2537) ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย 11 ด้าน คือ ด้านอาหาร ด้านที่อยู่อาศัย ด้านอนามัยสาธารณสุข ด้านความปลอดภัยในชีวิต ด้านการส่งเสริมรายได้ ด้านการคุมกำเนิด ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ด้านการพัฒนาจิตใจ ด้านสภาพสิ่งแวดล้อม ด้านประชาธิปไตย และด้านการศึกษา และนำกรอบแนวคิดทั้ง 11 ด้าน มาสร้างเป็นแนวคำถาม เพื่อใช้ในการสนทนากลุ่ม ทั้ง 5 กลุ่ม คือ กลุ่มเกษตรกร (6 คน) กลุ่มแม่บ้าน (7 คน) กลุ่ม ข้าราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาจังหวัด (7 คน) กลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น (7 คน) และกลุ่มพ่อค้า (6 คน) ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตทั้งสิ้น 14 ด้าน แบ่งออกเป็นตัวบ่งชี้เดี่ยวรวม 103 ตัว ดังนี้

1. ด้านที่อยู่อาศัย ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 17 ตัวดังนี้ 1) มีบ้านเป็นของตัวเอง 2) บ้านตั้งอยู่ใกล้สถานีอนามัย หรือโรงพยาบาล 3) บ้านไม่ตั้งอยู่ไกลจากตำบลหรืออำเภอเกินไป 4) บ้านตั้งอยู่ติดถนนในหมู่บ้าน 5) ตัวบ้านมีความมั่นคง แข็งแรงและถาวร 6) บริเวณบ้านมีรั้วรอบขอบชิด 7) บริเวณบ้านสะอาด 8) มีห้องนอนที่สะอาด 9) มีห้องครัว เครื่องใช้ในครัวเรือนครบและสะอาด 10) มีพัดลม ตู้เย็น ทวี 11) มีห้องน้ำ-ห้องส้วม 12) มีน้ำดื่ม-น้ำใช้เพียงพอตลอดปี 13) มีน้ำบาดาลในบ้าน 14) มีน้ำประปาในหมู่บ้าน 15) มีที่ทิ้งขยะหรือที่เก็บขยะในหมู่บ้าน 16) มีการกำจัดน้ำเสีย 17) บริเวณบ้านมีอากาศถ่ายเทสะดวก

2. ด้านอาหาร ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 12 ตัวดังนี้ 1) รับประทานอาหารครบ 3 มื้อ 2) รับประทานอาหารตรงเวลา 3) รับประทานอาหารครบ 5 หมู่(แป้ง เนื้อสัตว์ ไขมัน ผัก ผลไม้ เกลือแร่ และวิตามิน) 4) รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย 5) รับประทานอาหารที่มีเครื่องหมายอย. (องค์การอาหารและยา) 6) ไม่รับประทานอาหารดิบๆสุกๆ 7) ไม่รับประทานอาหารที่มีแมลงวันตอม 8) ไม่รับประทานอาหารที่บูดเน่า ค้างคิน 9) รับประทานอาหารที่ทำให้เสร็จใหม่ ๆ 10) ไม่ซื้อกับข้าวสำเร็จรูปมารับประทาน 11) รับประทานอาหารที่ไม่จัดยาฆ่าแมลง 12) ไม่ดื่มน้ำอัดลม

3. ด้านเครื่องนุ่งห่ม ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 7 ตัวดังนี้ 1) สะอาด 2) ให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย 3) สวยงาม 4) ราคาถูก 5) มียี่ห้อ 6) เหมาะสมกับเวลา และสถานที่ 7) สวมรองเท้าเวลาออกจากบ้าน

4. ด้านสุขภาพ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 10 ตัวดังนี้ 1) ออกกำลังกายทุกวัน 2) ดูแลร่างกายให้อบอุ่นอยู่เสมอ 3) เจ็บป่วยไม่สบายไปหาหมอหรืออนามัย 4) ไม่ซื้อยามารับประทานเอง 5) ฉี ดวัคซันป้องกันโรค 6) เข้ารับฟังการอบรมความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และวิธีป้องกันโรคเอดส์ 7) เข้ารับการตรวจเลือด 8) ทำบัตรประกันสุขภาพประจำปี 9) ไปตรวจเช็คสุขภาพทุกปี 10) มีสถานบริการโรงพยาบาลและอนามัยให้บริการอย่างทั่วถึง

5. ด้านการส่งเสริมรายได้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 6 ตัว ดังนี้ 1) ส่งเสริม ผลผลิตทางการเกษตรราคาดีขึ้น 2) มีอาชีพเสริมในหมู่บ้าน 3) มีโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัด 4) คนในท้องถิ่นมีงานทำหลังฤดูการเก็บเกี่ยว 5) กิจการค้าขายมีกำไรเพิ่มขึ้น 6) มีรายได้จากลูกส่งมาให้ใช้ในแต่ละเดือน

6. ด้านการศึกษา ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 10 ตัวดังนี้ 1) จบการศึกษาขั้นต่ำในระดับม.3 2) จบการศึกษาขั้นต่ำในระดับม.6 3) มีความรอบรู้ในข่าวสารบ้านเมือง 4) อ่าน ออก เขียนได้ 5) ได้รับการฝึกอบรมอาชีพ 6) ได้รับการอบรมเรื่อง “ยาเสพติด” ในหมู่บ้าน 7) มีโรงเรียนศึกษา

ผู้ใหญ่ในหมู่บ้าน 8)มีการเรียนหลักสูตรระยะสั้นทางด้านอาชีพ เช่น ช่างยนต์ ช่างเสริมสวย เป็นต้น 9)มีสถานศึกษาเปิดสอนในระดับปริญญาตรีประจำจังหวัด 10)มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน

7. ด้านครอบครัว ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 7 ตัวดังนี้ 1)หัวหน้าครอบครัวดี ไม่ดื่มสุรา ไม่เล่นการพนัน 2)ครอบครัวไม่แตกแยก 3)ครอบครัวไม่มีปัญหา ทะเลาะเบาะแว้ง 4)สมาชิกในครอบครัว พ่อ แม่ ลูก อยู่พร้อมหน้ากัน 5)ลูกๆมีงานทำ 6)ลูกๆมีความรักใคร่สามัคคีกัน 7)ครอบครัวไม่เป็นหนี้เป็นสิน

8. ด้านการพัฒนาจิตใจ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 12 ตัว ดังนี้ 1)ไปทำบุญที่วัด 2)มีความเมตตา กรุณา 3)มีความสุภาพ อ่อนโยน 4)มีความซื่อสัตย์ ประหยัด 5)ไม่ใช้จ่ายเงินทองเกินฐานะ 6) มีความรับผิดชอบ 7)พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ 8)ไม่ติดยาเสพติด 9)ไม่ดื่มเหล้า 10)ไม่สูบบุหรี่ 11)ไม่เล่น ไพ่ 12)และไม่เล่นหวย

9. ด้านการคุมกำเนิด ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 4 ตัวดังนี้ 1)มีลูก 2คน 2)มีการวางแผนครอบครัว 3)ทำหมัน 4)กินยาหรือฉีดยาคุมกำเนิด

10. ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 3 ตัว ดังนี้ 1)ช่วยกันรักษาความสะอาดในหมู่บ้าน 2)ช่วยเหลือกันเวลาที่มีการพัฒนาในหมู่บ้านเช่น ทำถนน หรือมีงานประเพณีประจำหมู่บ้าน 3)มีการตั้งกลุ่มฝึกอาชีพในหมู่บ้าน

11. ด้านสภาพสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 5 ตัวดังนี้ 1) รกไม่ติด 2)ไม่มีฝุ่นละอองในอากาศ 4)น้ำไม่เน่า 5)ไม่มีกลิ่นเหม็น 6)ไม่มีการจับปล้น ข่า จึงทรัพย์

12. ด้านสาธารณูปโภค ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 5 ตัวดังนี้ 1)มีถนนลาดยาง 2)มีโทรศัพท์ในหมู่บ้าน 3)มีไฟฟ้า 4)มีคลองส่งน้ำชลประทาน 5)มีบริการไปรษณีย์สะดวกรวดเร็ว

13. ด้านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดี ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 3 ตัวดังนี้ 1)การเป็นปากเป็นเสียงแทนชาวบ้าน 2)ช่วยเหลือชาวบ้านเวลาที่มีเรื่องเดือดร้อน 3)ช่วยเหลือเวลามีงานเทศกาลประจำหมู่บ้าน

14. ด้านความสะอาดสวายนส่วนบุคคล ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 2 ตัว ดังนี้ 1) การมีรถยนต์ส่วนตัว 2) การมีโทรศัพท์มือถือส่วนตัว

3. นำตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิต 14 ด้าน 103 ตัวบ่งชี้เดียว จากการสนทนากลุ่ม สร้างเป็นแบบสอบถาม เพื่อนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ซึ่งเป็นตัวแทนที่ดีของกลุ่ม

ประชากรในจังหวัดร้อยเอ็ด และนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) เพื่อให้ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด สรุปได้ดังนี้

1. ด้านที่อยู่อาศัย ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้รวม จำนวน 5 ตัว ดังนี้

1.1 ลักษณะที่อยู่อาศัย ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 5 ตัว ได้แก่ บริเวณบ้านสะอาด

ตัวบ้านมีความมั่นคงแข็งแรง เป็นบ้านของตัวเอง (ไม่เป็นบ้านเช่า) มีห้องครัวเครื่องใช้ในครัวเรือนครบและสะอาด บริเวณบ้านมีรั้วรอบ ขอบชิด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .74 ,.67 ,.65 ,.60 ,.58 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวมในตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 5 นี้ คิดเป็นร้อยละ 98.8,98.5,97.8,98.8,94.0 ตามลำดับ

1.2 สุขลักษณะด้านอนามัย ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 3 ตัว ได้แก่ มีห้องน้ำ-ห้องส้วม มีห้องนอนสะอาด มีอากาศถ่ายเทสะดวก มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ -.81 , -.70 , -.60 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 3 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 99.8 ,99.3 ,98.5 ตามลำดับ

1.3 สุขลักษณะด้านความสะอาด ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 3 ตัว ได้แก่ มีการกำจัดน้ำเสีย มีที่ทิ้งขยะหรือที่เก็บขยะในหมู่บ้าน มีน้ำบาดาลในบ้าน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ -.78 ,-.73 ,-.60 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 3 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 83.8 ,87.5 ,79.8 ตามลำดับ

1.4 สถานที่ตั้งของบ้าน ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 2 ตัว ได้แก่ ตั้งอยู่ใกล้สถานอนามัยหรือ โรงพยาบาล ตั้งอยู่ติดถนนในหมู่บ้าน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .79 ,.69 เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 2 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 85.6 ,95.3 ตามลำดับ

1.5 การบริการน้ำดื่ม - น้ำใช้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 2 ตัว ได้แก่ มีน้ำประปาในหมู่บ้าน มีน้ำดื่ม-น้ำใช้เพียงพอตลอดปี มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .80 ,.60 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 2 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 91.5 ,98.0 ตามลำดับ

2. ด้านอาหาร ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 3 ตัว ดังนี้

2.1 ความสะอาดของอาหาร ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 4 ตัว ได้แก่ ไม่รับประทานอาหารที่บูดเน่า ค้างคิน ไม่รับประทานอาหารที่มีแมลงวันตอม ไม่รับประทานอาหารดิบๆสุกๆ

ไม่ซื้อกับข้าวสำเร็จรูปมารับประทาน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .92 , .90 ,.55 ,.55 เมื่อพิจารณา จากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 4 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 93.8 ,93.8 ,82.5 ,80.8 ตามลำดับ

2.2 สุขนิสัยในการรับประทานอาหาร ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 5 ตัว ได้แก่ รับประทานอาหารตรงเวลา รับประทานอาหารที่มีเครื่องหมาย อ.ย. (องค์การอาหาร และยา) รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ แป้ง เนื้อสัตว์ ไขมัน ผักผลไม้ เกลือแร่ และวิตามิน รับประทานอาหารครบ 3 มื้อ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .67 , .65 ,.64 ,.61 , .47 เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 5 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 94.3 ,94.5 , 94.5 , 96.8 ,99.0 ตามลำดับ

2.3 ความปลอดภัยในอาหาร ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 2 ตัว ได้แก่ รับประทานอาหารที่ทำเสร็จใหม่ๆ รับประทานอาหารที่ไม่ฉีดยาฆ่าแมลง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .84 , .68 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 2 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 96.8 ,93.0 ตามลำดับ

3. ด้านสุขภาพ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 2 ตัวดังนี้

3.1 การดูแลสุขภาพ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 6 ตัว ได้แก่ เข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและวิธีป้องกันโรคเอดส์ ทำบัตรประกันสุขภาพประจำปี เข้ารับการตรวจเลือด ไปตรวจเช็คสุขภาพทุกปี ฉี ดวัคซีนป้องกันโรค ออกกำลังกายทุกวัน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .64 ,.61 ,.60 ,.58 ,.53 ,.51 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 6 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 81.3 ,73.5 ,85.8 ,78.8 ,91.0 ,87.5 ตามลำดับ

3.2 การรักษาสุขภาพ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 2 ตัว ได้แก่ ดูแลร่างกายให้อบอุ่น เวลาไม่สบายหรือเจ็บป่วยไปหาหมอ หรืออนามัย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .68 ,.55 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 2 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 97.8 ,97.5 ตามลำดับ

4. ด้านเครื่องนุ่งห่ม ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 2 ตัว ได้แก่

4.1 การเลือกใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสม ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 3 ตัว ได้แก่ ใส่เสื้อผ้าที่ช่วยทำให้ร่างกายอบอุ่น ใส่เสื้อผ้าสะอาด ใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสมกับเวลา และสถานที่ มีค่า

น้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .70 ,.67 ,.48 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 3 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 98.8 ,99.3 ,95.8 ตามลำดับ

4.2 ความนิยมในการแต่งกาย ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 2 ตัว ได้แก่ ใส่เสื้อผ้าที่สวยงาม ใส่เสื้อผ้ามียี่ห้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .74 ,.62 เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 2 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 86.3 ,48.5 ตามลำดับ

5. ด้านการส่งเสริมรายได้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 2 ตัว ดังนี้

5.1 การส่งเสริมอาชีพ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 4 ตัว ได้แก่ จัดให้มีอาชีพเสริมในหมู่บ้าน ส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นมีงานทำหลังฤดูการเก็บเกี่ยว มีโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัด กิจการค้าขายมีกำไรเพิ่มขึ้น มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .75 ,.65 ,.64 ,.46 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 4 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 98.0 ,98.5 ,92.5 ,93.8 ตามลำดับ

5.2 การมีรายได้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 2 ตัว ได้แก่ ถูกส่งเงินมาให้ใช้ในแต่ละเดือน ส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรให้ราคาดีขึ้น มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .73 ,.70 เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 2 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 47.3 ,99.8 ตามลำดับ

6. ด้านการศึกษา ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 2 ตัว ดังนี้

6.1 บริการด้านการศึกษา ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 4 ตัว ได้แก่ มีการเรียนหลักสูตรระยะสั้นทางด้านอาชีพ เช่น ช่างยนต์ ช่างเสริมสวย มีสถานศึกษาเปิดสอนระดับปริญญาตรี ประจำจังหวัด มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน มีโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .77 ,.77 ,.75 ,.64 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 4 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 97.3 ,95.0 ,97.8 ,95.5 ตามลำดับ

6.2 คุณลักษณะผู้มีความรู้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 4 ตัว ได้แก่ ได้รับการอบรมอาชีพ ได้รับการอบรมความรู้เรื่อง "ยาเสพติด" ในหมู่บ้าน อ่าน ออก เขียนได้ มีความรอบรู้ในข่าวสารบ้านเมือง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .81 ,.72 ,.62 ,.45

7. ด้านครอบครัว ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 2 ตัว ดังนี้

7.1 ลักษณะครอบครัวที่อบอุ่น ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 3 ตัว ได้แก่ หัวหน้าครอบครัว ดี ไม่ดื่มเหล้า ไม่เล่นการพนัน ครอบครัวไม่มีปัญหา ไม่ทะเลาะเบาะแว้ง ครอบครัวไม่หย่าร้าง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ .81 ,.77 ,.76 เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 3 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 97.3 ,97.5 ,99.0 ตามลำดับ

7.2 เศรษฐกิจในครอบครัว ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 3 ตัว ได้แก่ สมาชิกในครอบครัว พ่อ แม่ ลูก อยู่ด้วยกันพร้อมหน้า ครอบครัวไม่เป็นหนี้เป็นสิน ลูกๆมีงานทำ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .77 ,.72 ,.53 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 3 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 98.3 ,93.8 ,96 ตามลำดับ

8. ด้านการคุมกำเนิด ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 1 ตัว ดังนี้

8.1 การคุมกำเนิด ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 4 ตัว ได้แก่ มีการวางแผนครอบครัว มีการทำหมัน มีลูก 2 คน มีการกินยาคุมกำเนิดหรือ ฉีดยาคุมกำเนิด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .75 ,.69 ,.68 ,.58 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 4 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 93.0 ,80.3 ,79.5 ,59.5 ตามลำดับ

9. ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 1 ตัวดังนี้

9.1 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 2 ตัว ได้แก่ ช่วยกันรักษาความสะอาดในหมู่บ้าน มีการจัดตั้งกลุ่มฝึกอาชีพในหมู่บ้าน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .85 ,.64 เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 2 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 98.3 ,82.8 ตามลำดับ

10. ด้านการพัฒนาจิตใจ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 3 ตัวดังนี้

10.1 การละเว้นจากอบายมุข ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 5 ตัว ได้แก่ ไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่ ไม่เล่นไพ่ ไม่เสพยาเสพติด ไม่เล่นหวย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .81 ,.78 ,.76 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 2 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 92.5 ,91.5 ,95.0 ,97.3 ,82.0 ตามลำดับ

10.2 คุณธรรมประจำใจ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 3 ตัว ได้แก่ พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ มีความสุภาพอ่อนโยน มีความเมตตากรุณา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .85 ,.66 ,.53 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 3 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 99.5 ,99.3 ,98.8 ตามลำดับ

10.3 การขัดเกลาทางจิตใจ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 3 ตัว ได้แก่ ไปทำบุญที่วัด มีความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ ประหยัด ไม่ใช้จ่ายเงินทองเกินฐานะ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .65 ,.59 ,.49 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 3 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 97.8 ,99.8 ,98.0 ตามลำดับ

11. ด้านสภาพสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 1 ตัว ดังนี้

11.1 สภาพแวดล้อมที่ป่าอยู่ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 4 ตัว ได้แก่ น้ำไม่เน่า รกไม่ติด ไม่มีกลิ่นเหม็น ไม่มีการฉี่ ปล้น ผ่า ซิงทรัพย์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .89 ,.83 ,.75 ,.54 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 4 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 99.3 ,98.5 ,99.0 ,97.3 ตามลำดับ

12. ด้านสาธารณูปโภค ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 1 ตัว ดังนี้

12.1 บริการสาธารณูปโภค ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 4 ตัว ได้แก่ มีถนนลาดยาง มีโทรศัพท์ในหมู่บ้าน มีคลองส่งน้ำชลประทาน มีบริการทางไปรษณีย์อย่างสะดวกและรวดเร็ว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .73 ,.60 ,.53 ,.52 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 4 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 98.5 ,99.3 ,99.0 ,97.3 ตามลำดับ

13. ด้านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดี ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 1 ตัว ดังนี้

13.1 ลักษณะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดี ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 2 ตัว ได้แก่ ช่วยเหลือชาวบ้านเวลามีเรื่องเดือดร้อน ช่วยเหลือเวลามีงานเทศกาลประจำหมู่บ้าน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .89 ,.58 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 2 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 99.8 ,92.0 ตามลำดับ

14. ด้านความสะดวกสบายส่วนบุคคล ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 1 ตัวดังนี้

14.1 ความสะดวกสบายส่วนบุคคล ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 2 ตัวได้แก่ การมีรถยนต์ส่วนตัว การมีโทรศัพท์มือถือส่วนตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .85 , .85 เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ในตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 2 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 72.8 ,40.5 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตที่ได้จากการสนทนากลุ่มประกอบด้วย 14 ด้าน 103 ตัวบ่งชี้เดียว และเมื่อนำไปทดสอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตประกอบด้วย 14 ด้าน 27 ตัวบ่งชี้รวม และ 88 ตัวบ่งชี้เดียวนั้น จะเห็นว่า ตัวบ่งชี้ที่ได้จากการสนทนากลุ่ม และตัวบ่งชี้ที่ได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์ มีจำนวนด้านเท่ากัน 14 ด้านคือ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านอาหาร ด้านสุขภาพ ด้านเครื่องนุ่งห่ม ด้านการส่งเสริมรายได้ ด้านการศึกษา ด้านครอบครัว ด้านการคุมกำเนิด ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ด้านการพัฒนาจิตใจ ด้านสภาพสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณูปโภค ด้านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดี และด้านความสะดวกสบายส่วนบุคคล แต่รายละเอียดในแต่ละด้านแตกต่างกัน คือ ตัวบ่งชี้ที่ได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์จะได้ตัวบ่งชี้ที่ตั้งชื่อขึ้นมาใหม่ เป็นตัวบ่งชี้รวม จำนวน 27 ตัว และในแต่ละตัวบ่งชี้รวมนี้จะประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียวตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (2537) ในด้านที่อยู่อาศัย ด้านอาหาร ด้านการคุมกำเนิด ด้านสุขภาพ ด้านสภาพสิ่งแวดล้อม ด้านส่งเสริมรายได้ ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ด้านการพัฒนาจิตใจ ด้านการศึกษา

อนึ่งกระบวนการวิจัยโดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม เพื่อเป็นการกระตุ้นให้คนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดคุณภาพชีวิตนั้น ทำให้ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิต ที่นอกเหนือจากตัวชี้วัดของจปฐ. อีก 5 ด้านคือ ด้านเครื่องนุ่งห่ม ด้านครอบครัว ด้านสาธารณูปโภค ด้านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดี และด้านความสะดวกสบายส่วนบุคคล ตัวบ่งชี้ที่ได้จากการสนทนากลุ่มดังกล่าว เป็นมุมมองของสมาชิกภายในกลุ่มทั้ง 5 กลุ่ม ส่วนใหญ่สมาชิกภายในกลุ่มอยู่ ในระดับหัวหน้า หรือเป็นสมาชิกในกลุ่มอาชีพ ล้วนแต่เป็นผู้มีมุมมองกว้างขวางลึกซึ้งกว่าประชาชนส่วนรวมโดยทั่วไป เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงทำให้มีตัวบ่งชี้เดียวบางตัวขาดหายไป

การแสดงความคิดเห็นในเรื่องคุณภาพชีวิตเป็นเรื่องของกลุ่มบุคคล เวลา และสถานที่ ในครั้งนี้ผู้วิจัยจะอภิปรายผลการวิจัยแยกเป็นรายด้านทั้ง 14 ด้านดังนี้

1. ด้านที่อยู่อาศัย ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้รวม จำนวน 5 ตัว ดังนี้

1.1 ลักษณะที่อยู่อาศัย ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 5 ตัว เรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก บริเวณบ้านสะอาด อันดับที่สอง ตัวบ้านมีความมั่นคงแข็งแรง อันดับที่สาม เป็นบ้านของตัวเอง (ไม่เป็นบ้านเช่า) อันดับทีสี่ มีห้องครัวเครื่องใช้ในครัวเรือนครบและสะอาด และ อันดับสุดท้าย บริเวณบ้านมีรั้วรอบ ขอบชิด โดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าว ทั้งหมดเกินร้อยละ 94 ซึ่งถือว่าตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 5 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชน โดยส่วนรวม

1.2 สุขลักษณะด้านอนามัย ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 3 ตัว เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ อันดับแรก มีห้องน้ำ-ห้องส้วม อันดับที่สอง มีห้องนอนสะอาด อันดับที่สาม มีอากาศถ่ายเท สะดวก และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 98 ซึ่งถือได้ว่าตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 3 ตัวนี้ สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม

1.3 สุขลักษณะด้านความสะอาด ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 3 ตัว เช่นกัน เรียงตามลำดับความสำคัญอันได้แก่ อันดับแรก มีการกำจัดน้ำเสีย อันดับที่สอง มีที่ทิ้งขยะหรือที่เก็บขยะในหมู่บ้าน อันดับที่สาม มีน้ำบาดาลในบ้าน และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าว ทั้งหมดเกินร้อยละ 79 ซึ่งถือว่าตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 3 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชน โดยส่วนรวม

1.4 สถานที่ตั้งของบ้าน ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 2 ตัว เรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก ตั้งอยู่ใกล้สถานีอนามัยหรือโรงพยาบาล อันดับที่สอง ตั้งอยู่ติดถนนในหมู่บ้าน และ โดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 85 ซึ่งถือว่าตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 2 ตัวนี้ สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม

1.5 การบริการน้ำดื่ม - น้ำใช้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 2 ตัว เรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก มีน้ำประปาในหมู่บ้าน อันดับที่สอง มีน้ำดื่ม-น้ำใช้เพียงพอตลอดปี อันดับ ที่สาม และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 91 ซึ่งถือว่าตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 2 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวมเช่นกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ตัวบ่งชี้เดี่ยวขาดหายไป 2 ตัว จากข้อมูลเชิงประจักษ์ คือ มีพดลุม ตู๋เย็น ทวี และบ้านไม่ตั้งอยู่ไกล ตำบล หรืออำเภอเกินไป อย่างไรก็ตามประชาชนในจังหวัด ยังให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 96.8 และ 95.8 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับตัวบ่งชี้เดี่ยวตัวอื่นๆ ในด้านนี้ จะเห็นว่า เปรอริเซนต์ความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ที่มีต่อตัวบ่งชี้เดี่ยว 2 ตัวนี้ กับตัวบ่งชี้เดี่ยวตัวอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีมอง จิตกรณกิจศิลป์ (2526) และศักดิ์ชัย ทวีศักดิ์ (2531) ซึ่งพบว่า ที่อยู่อาศัยเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิต และสอดคล้องกับ ตัวชี้วัดของความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (2537) มีตัวบ่งชี้ที่คล้ายกับตัวบ่งชี้เดี่ยว จากผลการวิจัยในด้านนี้ คือ ครัวเรือนมีที่อยู่อาศัยคงทน อย่างน้อย 5 ปี ครัวเรือนจัดบ้านถูกสุขลักษณะ ครัวเรือนมีและใช้ส้วมถูกหลักสุขาภิบาล ครัวเรือนมีน้ำดื่มเพียงพอ ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากสิ่งรำคาญ

2. ด้านอาหาร ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 3 ตัว ดังนี้

2.1 ความสะอาดของอาหาร ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 4 ตัว เรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก ไม่รับประทานอาหารที่บูดเน่า ค้างคิน อันดับที่สอง ไม่รับประทานอาหารที่มีแมลงวันตอม อันดับที่สาม ไม่รับประทานอาหารดิบๆสุกๆ อันดับทีสี่ ไม่ซื้อกับข้าวสำเร็จรูปมารับประทาน และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 80 ซึ่งถือว่าตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 4 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม

2.2 สุขอนามัยในการรับประทานอาหาร ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 5 ตัว เรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก รับประทานอาหารตรงเวลา อันดับที่สอง รับประทานอาหารที่มีเครื่องหมาย อ.ย. (องค์การอาหาร และยา) อันดับที่สาม รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ แป้ง เนื้อสัตว์ ไขมัน ผักผลไม้ เกลือแร่ และวิตามิน อันดับทีสี่ รับประทานอาหารครบ 3 มื้อ และอันดับสุดท้าย รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 94 ซึ่งถือว่าตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 5 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม

2.3 ความปลอดภัยในอาหาร ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 2 ตัว เรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก รับประทานอาหารที่ทำเสร็จใหม่ๆ อันดับที่สอง รับประทานผักที่ไม่ฉีดยาฆ่าแมลง และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 93 ซึ่งถือว่าตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 2 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม

จากที่กล่าวมาข้างต้น ตัวบ่งชี้เดี่ยวขาดหายไป 1 ตัวจากข้อมูลเชิงประจักษ์ คือ ไม่ดื่ม น้ำอัดลม แต่ประชาชนในจังหวัดยังให้ความสำคัญในเรื่องนี้คิดเป็นร้อยละ 72.3 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับตัวบ่งชี้เดี่ยวตัวอื่นๆในด้านนี้ จะเห็นว่า ตัวบ่งชี้เดี่ยวตัวนี้ประชาชนได้ให้ความสำคัญน้อยที่สุด ผลการวิจัยด้านนี้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ในด้านอาหารของ คณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (2537) และมีตัวบ่งชี้ที่คล้ายกับตัวบ่งชี้เดี่ยวจากผลการวิจัยใน ด้านนี้ คือ ครวเรือนไม่กินเนื้อสัตว์ดิบๆ สุกๆ และครัวเรือนกินอาหารที่มีเครื่องหมาย อ.ย. (องค์การอาหารและยา) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีผ่อง จิตกรรมกิจศิลป์ (2526) และ ศักดิ์ชัย ทวีศักดิ์ (2531) พบว่า อาหารเป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิต

3. ด้านสุขภาพ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 2 ตัวดังนี้

3.1 การดูแลสุขภาพ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 6 ตัว เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก เข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและวิธีป้องกันโรคเอดส์ อันดับที่สอง ทำบัตรประกันสุขภาพประจำปี อันดับที่สาม เข้ารับการตรวจเลือด อันดับทีสี่ ไปตรวจเช็คสุขภาพทุกปี อันดับทีห้า ฉีดวัคซีนป้องกันโรค และอันดับสุดท้าย ออกกำลังกายทุกวัน และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 70 ซึ่งถือว่าตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 6 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม

3.2 การรักษาสุขภาพ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 2 ตัว เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก ดูแลร่างกายให้อบอุ่น อันดับที่สอง เวลาไม่สบายหรือเจ็บป่วยไปหาหมอ หรืออนามัย และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 97 ซึ่งถือว่าตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 2 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม

จากที่กล่าวมาข้างต้น ตัวบ่งชี้เดี่ยวขาดหายไป 2 ตัว จากข้อมูลเชิงประจักษ์ คือ โรงพยาบาล คลินิก และอนามัยมีบริการอย่างทั่วถึง และไม่ชื้อยามารับประทานเอง แต่ประชาชนในจังหวัดให้ความสำคัญในเรื่องนี้ คิดเป็นร้อยละ 92.8 และ 81.8 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับตัวบ่งชี้เดี่ยวตัวอื่นในด้านนี้ จะเห็นว่า เปอร์เซนต์ความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ที่มีต่อตัวบ่งชี้เดี่ยว 2 ตัวนี้ กับตัวบ่งชี้เดี่ยวตัวอื่นๆไม่แตกต่างกัน และผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ในด้านศึกษาอนามัยด้วยตัวของคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (2537) มีตัวบ่งชี้ที่คล้ายกับตัวบ่งชี้เดี่ยวจากผลการวิจัยในด้านนี้ คือ ครวเรือนมีความรู้เรื่องโรคเอดส์ ครวเรือนมีวิธีป้องกันโรคเอดส์ และได้รับการฉีดวัคซีนครบ

4. ด้านเครื่องนุ่งห่ม ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 2 ตัว ได้แก่

4.1 การเลือกใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสม ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 3 ตัว เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก ใส่เสื้อผ้าที่ช่วยทำให้ร่างกายอบอุ่น อันดับที่สอง ใส่เสื้อผ้าสะอาด อันดับที่สาม ใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสมกับเวลา และสถานที่ และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 95 ซึ่งถือว่าตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 3 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม

4.2 ความนิยมในการแต่งกาย ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 2 ตัว เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก ใส่เสื้อผ้าที่สวยงาม อันดับที่สอง ใส่เสื้อผ้ามียี่ห้อ และโดยเฉลี่ยให้ความสำคัญคิดเป็นร้อยละ 86.3 และ 48.5 ตามลำดับ จะเห็นว่าตัวบ่งชี้เดียวในเรื่อง ใส่เสื้อผ้ามียี่ห้อ ประชาชนส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญในเรื่องนี้น้อยมาก แต่ก็มีประชาชนเพียงบางกลุ่มเท่านั้นที่มีความนิยมในเรื่องนี้ เพราะเมื่อดูจากเปอร์เซ็นต์ ประชาชนให้ความสนใจไม่ถึง 50 เปอร์เซ็นต์ ส่วนตัวบ่งชี้เดียวตัวแรก ถือว่าสอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม

จากที่กล่าวมาข้างต้น ตัวบ่งชี้เดียวขาดหายไป 2 ตัว จากข้อมูลเชิงประจักษ์ คือสวมรองเท้าเวลาออกจากบ้าน และใส่เสื้อผ้าราคาถูก เมื่อพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์ที่ประชาชนให้ความเห็นในเรื่องตัวบ่งชี้ทั้ง 2 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 99.3 และ 71.8 ตามลำดับ ตัวบ่งชี้เดียวตัวแรก มีเปอร์เซ็นต์ความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในเกณฑ์สูงมาก ทั้งนี้ประชาชนส่วนใหญ่สวมรองเท้ากันเป็นประจำอยู่แล้ว แต่ตัวบ่งชี้เดียว ตัวที่ 2 มี เปอร์เซ็นต์ความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งมีประชาชนบางส่วนที่นิยมใส่เสื้อผ้าราคาถูก และเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับตัวบ่งชี้เดียวตัวอื่นในด้านนี้ จะเห็นว่า เปอร์เซ็นต์ความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม ที่มีต่อตัวบ่งชี้เดียว 2 ตัวนี้ กับตัวบ่งชี้เดียวตัวอื่นๆไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ Stockdale (1972) และ Liu (1975) กล่าวว่า ความต้องการทางด้านวัตถุที่ทำให้มนุษย์กินดีอยู่ดี ต้องประกอบด้วย ปัจจัยสี่ คือ ที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค และสอดคล้องกับ จักรกฤษณ์ นรมิตินตุงการ (2523) ; ดิเรก ฤกษ์สหาย (2525) และละเอียด กิตยานันท์ (2529)

5. ด้านการส่งเสริมรายได้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 2 ตัวดังนี้

5.1 การส่งเสริมอาชีพ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 4 ตัว เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก จัดให้มีอาชีพเสริมในหมู่บ้าน อันดับที่สอง ส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นมีงานทำหลังฤดู

การเก็บเกี่ยว อันดับที่สาม มีโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัด และอันดับสุดท้าย กิจการค้าขายมีกำไรเพิ่มขึ้น และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 92 ซึ่งถือว่าตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 4 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยรวม

5.2 การมีรายได้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 2 ตัว เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก ถูกส่งเงินมาให้ใช้ในแต่ละเดือน อันดับที่สอง ส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรให้ราคาดีขึ้น โดยเฉลี่ยให้ความสำคัญคิดเป็นร้อยละ 47.3 และ 99.8 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตัวบ่งชี้เดี่ยวในเรื่อง ถูกส่งเงินมาให้ใช้ในแต่ละเดือน ถือว่าน้อยมาก มีไม่ถึง 50 เปอร์เซ็นต์ ของประชาชนทั้งหมด ส่วนตัวบ่งชี้เดี่ยวในเรื่อง ส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรให้ราคาดีขึ้น สอดคล้องกับเปอร์เซ็นต์ความคิดเห็นของประชาชนโดยรวม

จะเห็นได้ว่า ตัวบ่งชี้เดี่ยวที่ได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์ มีความเห็นตรงกัน ส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญกับตัวบ่งชี้เดี่ยวในด้านนี้ทุกตัว และผลการวิจัยเกี่ยวกับการมีอาชีพ และการมีรายได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีน่อง จิตกรณิกจิตศิลป์ (2526) ; อุทุมพร จามรมาน (2528) ; ศักดิ์ชัย หวีศักดิ์ (2531) และ สอดคล้องกับตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตในหมวดการมีงานทำ ของคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2534)

6. ด้านการศึกษา ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 2 ตัว ดังนี้

6.1 บริการด้านการศึกษา ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 4 ตัว อันได้แก่ อันดับแรก มีการเรียนหลักสูตรระยะสั้นทางด้านอาชีพ เช่น ช่างยนต์ ช่างเสริมสวย อันดับที่สอง มีสถานศึกษาเปิดสอนระดับปริญญาตรีประจำจังหวัด อันดับที่สาม มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน และอันดับสุดท้าย มีโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 95 ซึ่งถือว่าตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 4 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยรวม

6.2 คุณลักษณะผู้มีความรู้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 4 ตัว เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก ได้รับการอบรมอาชีพ อันดับที่สอง ได้รับการอบรมความรู้เรื่อง "ยาเสพติด" ในหมู่บ้าน อันดับที่สาม อ่าน ออก เขียนได้ และอันดับสุดท้าย มีความรอบรู้ในข่าวสารบ้านเมือง และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 91 ซึ่งถือว่าตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 3 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยรวม

จะเห็นได้ว่า ตัวบ่งชี้เดี่ยวขาดหายไป 2 ตัวจากข้อมูลเชิงประจักษ์ คือ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นต้นใน ระดับม.6 และจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นต้นใน ระดับม. 3 เมื่อพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์ความคิดเห็นในเรื่องตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 2 ตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 76 และ 52.5 ตามลำดับ จะเห็นว่าเปอร์เซ็นต์ความคิดเห็นในเรื่องตัวบ่งชี้เดี่ยวตัวแรก สูงถึง 76 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งแสดงว่าประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการศึกษา คือควรจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นต้นใน ระดับ ม.6 มากกว่า จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นต้นใน ระดับ ม.3 และผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.) ในด้านศึกษานามัยถ้วนทั่ว ของคณะกรรมการพัฒนาชนบท (2537) มีตัวบ่งชี้ที่คล้ายกับตัวบ่งชี้เดี่ยว จากผลการวิจัยในด้านนี้ คือ เด็กไม่ได้เรียนต่อได้รับการฝึกอาชีพ และครัวเรือนได้รับข่าวสารครบ

7. ด้านครอบครัว ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 2 ตัว ดังนี้

7.1 ลักษณะครอบครัวที่อบอุ่น ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 3 ตัว เรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้ อันดับแรก หัวหน้าครอบครัวดี ไม่ดื่มเหล้า ไม่เล่นการพนัน อันดับที่สอง ครอบครัวไม่มีปัญหา ไม่ทะเลาะเบาะแว้ง และอันดับที่สาม ครอบครัวไม่หย่าร้าง และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 97 ซึ่งถือว่าตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 3 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม

7.2 เศรษฐกิจในครอบครัว ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 3 ตัว เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก สมาชิกในครอบครัว พ่อ แม่ ลูก อยู่ด้วยกันพร้อมหน้า อันดับที่สอง ครอบครัวไม่หนี้เป็นสิน อันดับที่สาม ลูกๆมีงานทำ และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 93 ซึ่งถือว่า ตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 3 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม

จากที่กล่าวมาข้างต้น ตัวบ่งชี้เดี่ยวขาดหายไป 1 ตัวจากข้อมูลเชิงประจักษ์ คือ ลูกๆมีความรักใคร่สามัคคีกัน แต่เมื่อพิจารณาจาก เปอร์เซ็นต์ความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ คิดเป็น 98.5 เปอร์เซ็นต์ แสดงว่าประชาชนยังให้ความสำคัญในเรื่องนี้อยู่ และเมื่อเปรียบเทียบ เปอร์เซ็นต์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตัวบ่งชี้เดี่ยวตัวนี้ กับตัวบ่งชี้เดี่ยวตัวอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ผลผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ เบญจา เกษนคร (2522) และพรพนเพ็ญ คนจร ณ อยุรยา (2523) ที่กล่าวว่า ครอบครัว คือกลุ่มคนที่รวมอยู่ในบ้านเดียวกัน ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กัน ให้ความรัก และความเอาใจใส่ต่อกัน มีความปรารถนาดีต่อกัน และครอบครัวเป็นสถาบันที่วางรากฐานให้แก่สถาบันอื่นๆในสังคม เนื่องจากมนุษย์เกิดมาได้รับการเลี้ยงดู การเรียนรู้ทางสังคม และ

สร้างบุคลิกภาพแห่งความเป็นมนุษย์จากครอบครัว ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของมนุษย์

8. ด้านการคุมกำเนิด ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 1 ตัว ดังนี้

8.1 การคุมกำเนิด ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 4 ตัว เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก มีการวางแผนครอบครัว อันดับที่สอง มีการทำหมัน อันดับที่สาม มีลูก 2 คน และอันดับสุดท้าย มีการกินยาคุมกำเนิดหรือ ฉีดยาคุมกำเนิด เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนคิดเป็นร้อยละ 93.0 ,80.3 ,79.5 ,59.5 ตามลำดับ จะเห็นว่าตัวบ่งชี้เดียว 3 ตัวแรก ถือว่าอยู่ในระดับที่สูง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม และตัวบ่งชี้เดียวตัวสุดท้ายคือ มีการกินยาคุมกำเนิด หรือฉีดยาคุมกำเนิด ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความคิดเห็นในเรื่องนี้น้อย อาจเนื่องจากมีประชาชนบางส่วนไม่นิยมคุมกำเนิดด้วยวิธีนี้

จะเห็นได้ว่า ตัวบ่งชี้เดียวที่ได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์ ในเรื่องการคุมกำเนิดประชาชนส่วนใหญ่ ยังเห็นความสำคัญในเรื่องการคุมกำเนิดทุกวิธี และผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (2537) มีตัวบ่งชี้ที่คล้ายกับตัวบ่งชี้เดียวในผลการวิจัยในด้านนี้ คือ คู่สมรสมีลูกไม่เกิน 2 คน และคู่สมรสใช้บริการคุมกำเนิด

9. ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 1 ตัวดังนี้

9.1 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 2 ตัว เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก ช่วยกันรักษาความสะอาดในหมู่บ้าน อันดับที่สอง มีการจัดตั้งกลุ่มฝึกอาชีพในหมู่บ้าน และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 83 ซึ่งถือว่าตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 2 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม

จากที่กล่าวมาข้างต้น ตัวบ่งชี้เดียวขาดหายไป 1 ตัวจากข้อมูลเชิงประจักษ์ คือ ช่วยเหลือกันเมื่อมีการพัฒนาในหมู่บ้าน เช่น ทำถนน หรือมีงานประเพณี ประจำหมู่บ้าน ช่วยกันรักษาความสะอาดในหมู่บ้าน แต่เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 99.8 แสดงว่าประชาชนยังเห็นความสำคัญในเรื่องนี้อยู่ เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับ เปอร์เซนต์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ ตัวบ่งชี้เดียว ตัวอื่นในด้านนี้ ไม่แตกต่างกัน และผลการวิจัยนี้

สอดคล้องกับตัวชี้วัดของความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ในด้านการพัฒนาชุมชน ของคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (2537)

10. ด้านการพัฒนาจิตใจ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 3 ตัวดังนี้

10.1 การละเว้นจากอบายมุข ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 5 ตัวเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก ไม่ดื่มเหล้า อันดับที่สอง ไม่สูบบุหรี่ อันดับที่สาม ไม่เล่นไพ่ อันดับที่สี่ ไม่เสพยาเสพติด และอันดับสุดท้าย ไม่เล่นหวย บ้าน และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 82 ซึ่งถือว่า ตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 5 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม

10.2 คุณธรรมประจำใจ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 3 ตัว เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ อันดับที่สอง มีความสุภาพอ่อนโยน อันดับที่สาม มีความเมตตา กรุณา บ้าน และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 98 ซึ่งถือว่า ตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 3 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม

10.3 การขัดเกลาทางจิตใจ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 3 ตัว เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก ไปทำบุญที่วัด อันดับที่สอง มีความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ ประหยัด อันดับที่สาม ไม่ใช้จ่ายเงินทองเกินฐานะบ้าน และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 83 ซึ่งถือว่า ตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 3 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ตัวบ่งชี้เดี่ยวในเรื่องความรับผิดชอบ ขาดหายไปจากข้อมูลเชิงประจักษ์ แต่เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 99.8 แสดงว่าประชาชนเห็นความสำคัญในเรื่องนี้อยู่ และเมื่อนำตัวบ่งชี้เดี่ยวตัวนี้ ไปเปรียบเทียบกับเปอร์เซ็นต์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตัวบ่งชี้เดี่ยวตัวอื่นๆ ในด้านนี้มีค่าไม่แตกต่างกัน และผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ บุญทัน ดอกไธสง (2527) และ ศักดิ์ชัย ทวีศักดิ์ (2531) พบว่า การมีคุณธรรมเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อคุณภาพชีวิต การเห็นแก่ตัว การเอาตัวเอาเปรียบ การดื่มเหล้า เล่นการพนัน และเสพยาเสพติด ทำให้คุณภาพชีวิตต่ำ ตัวบ่งชี้เดี่ยวที่กล่าวมาข้างต้น สอดคล้องกับตัวชี้วัดของความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ในด้านการพัฒนาจิตใจ ของคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ และมีตัวบ่งชี้ที่คล้ายกับตัวบ่งชี้เดี่ยวจากผลการวิจัยในด้านนี้คือ ไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่

11. ด้านสภาพสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 1 ตัว ดังนี้

11.1 สภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 4 ตัว เรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้ อันดับแรก น้ำไม่เน่า อันดับที่สอง รถไม่ติด อันดับที่สาม ไม่มีกลิ่นเน่าเหม็น อันดับที่สุด ไม่มีการจี้ ปล้น ฆ่า ชิงทรัพย์ บ้าน และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 97 ซึ่งถือว่า ตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 4 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม

จะเห็นได้ว่า ตัวบ่งชี้เดี่ยวขาดหายไป 1 ตัวจากข้อมูลเชิงประจักษ์ คือ ไม่มีฝุ่นละอองในอากาศ แต่เมื่อพิจารณา เปอร์เซนต์ความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่คิดเป็น 98.8 เปอร์เซนต์ และเมื่อนำตัวบ่งชี้เดี่ยวตัวนี้ ไปเปรียบเทียบกับเปอร์เซนต์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตัวบ่งชี้เดี่ยวตัวอื่นๆ ในด้านนี้มีค่าไม่แตกต่างกัน และผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับแคมเบล (Campbell, 1972) กล่าวว่า ปัจจัยทางด้านมลภาวะมีผลต่อคุณภาพชีวิต และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Takahashi (1979) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิต คือ สิ่งแวดล้อม ซึ่งตรงกับตัวชี้วัดคุณภาพชีวิต ในหมวดสิ่งแวดล้อมของสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ (2534) และเครื่องชี้วัดภาวะทางสังคมในสาขา สิ่งแวดล้อมของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2537)

12. ด้านสาธารณูปโภค ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 1 ตัว ดังนี้

12.1 บริการสาธารณูปโภค ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดี่ยว 4 ตัว เรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้ อันดับแรก มีถนนลาดยาง อันดับที่สอง มีโทรศัพท์ในหมู่บ้าน อันดับที่สาม มีคลองส่งน้ำชลประทาน อันดับที่สุด มีบริการทางไปรษณีย์อย่างสะดวกและรวดเร็ว และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 97 ซึ่งถือว่า ตัวบ่งชี้เดี่ยวทั้ง 4 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม

จากที่กล่าวมาข้างต้น ตัวบ่งชี้เดี่ยวขาดหายไป 1 ตัว จากข้อมูลเชิงประจักษ์ คือ มีไฟฟ้า แต่เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 98.5 ซึ่งถือว่าประชาชนยังให้ความสำคัญในเรื่องนี้อยู่ และเมื่อนำตัวบ่งชี้เดี่ยวตัวนี้ ไปเปรียบเทียบกับเปอร์เซนต์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตัวบ่งชี้เดี่ยวตัวอื่นๆ ในด้านนี้มีค่าไม่แตกต่างกัน และผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ คักดีชัย ทวีศักดิ์ (2531) และ Takahashi (1979) พบว่า ด้านสาธารณูปโภค และการคมนาคมมีความจำเป็นต่อคุณภาพชีวิต

13. ด้านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดี ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 1 ตัว ดังนี้

13.1 ลักษณะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดี ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 2 ตัว เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก ช่วยเหลือชาวบ้านเวลามีเรื่องเดือดร้อน อันดับที่สอง ช่วยเหลือเวลายังงานเทศกาลประจำหมู่บ้าน เร็ว และโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ทั้งหมดเกินร้อยละ 92 ซึ่งถือว่า ตัวบ่งชี้เดียวทั้ง 2 ตัวนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม

จะเห็นได้ว่า ตัวบ่งชี้เดียวขาดหายไป 1 ตัว จากข้อมูลเชิงประจักษ์ คือ เป็นปากเป็นเสียงแทนชาวบ้าน แต่เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องนี้คิดเป็นร้อยละ 98.0 ซึ่งถือว่าประชาชนยังให้ความสำคัญในเรื่องนี้อยู่ และเมื่อนำตัวบ่งชี้เดียวตัวนี้ ไปเปรียบเทียบกับเปอร์เซ็นต์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อตัวบ่งชี้เดียวตัวอื่นๆ ในด้านนี้มีค่าไม่แตกต่างกัน

14. ด้านความสะอาดสบายส่วนบุคคล ประกอบด้วยตัวบ่งชี้รวม 1 ตัวดังนี้

14.1 ความสะอาดสบายส่วนบุคคล ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว 2 ตัว เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับแรก การมีรถยนต์ส่วนตัว อันดับที่สอง การมีโทรศัพท์มือถือส่วนตัว เมื่อพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์ความคิดเห็นของประชาชนคิดเป็น 72.8 และ 40.5 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ จะเห็นว่าตัวบ่งชี้ตัวแรก คือการมีรถยนต์ส่วนตัว สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม แต่ตัวบ่งชี้เดียวตัวที่สอง คือ การมีโทรศัพท์มือถือ เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนโดยส่วนรวม แล้ว มีประชาชนเพียงบางส่วนเท่านั้นที่เห็นความสำคัญในเรื่องนี้ ซึ่งมีไม่ถึง 50 เปอร์เซ็นต์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

1. ในการนำตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดไปใช้ ควรพิจารณา ลักษณะของตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตก่อนนำไปใช้ เพราะตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้มี ตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตบางตัวที่ยังมีลักษณะเชิงคุณภาพ ควรจะมีการกำหนดเกณฑ์ในการวัด ตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตก่อนนำไปใช้จริง
2. การจัดทำตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิต ควรให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการ กำหนด เพราะเป็นเรื่องเฉพาะเวลา และเฉพาะท้องถิ่น
3. ในการจัดทำตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิต ควรจะใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการหาข้อมูลเบื้องต้น เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด พร้อมทั้งมีวิธีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้ โดยใช้วิธีเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง และในการเลือกใช้วิธีเชิงคุณภาพ หรือเชิงปริมาณ มีหลายวิธีด้วยกัน ดังนั้นผู้วิจัยควรเลือกใช้เทคนิควิธีที่เหมาะสมกับ ข้อมูลที่ต้องการศึกษา
4. ในการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) จะทำให้ได้ข้อมูลทุกแง่มุม มีความลึกซึ้ง หลากหลาย เพราะคนที่อยู่ในการสนทนากลุ่ม เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ในเรื่องที่จะศึกษา เป็นอย่างดี ซึ่งจะต่างจากชาวบ้านโดยทั่วไป
5. การทำวิจัยที่ดีควรใช้วิธีวิจัยทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ผสมผสานกันเพื่อให้ได้ ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย